

TVIRTINU
Liudvinavo Kazio Borutos
gimnazijos direktorė
Nijolė Latvaitienė

MARIJAMPOLĖS SAV. LIUDVINAVO KAZIO BORUTOS GIMNAZIJOS 2022–2023 MOKSLO METŲ PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijos 2022–2023 mokslo metų priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo planas (toliau – Ugdymo planas) reglamentuoja priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų įgyvendinimą.

2. Ugdymo plano tikslas – apibrėžti bendruosius ugdymo programų įgyvendinimo reikalavimus gimnazijos ugdymo turiniui formuoti ir ugdymo procesui organizuoti, užtikrinti bendrąsias programas atitinkančią bendrojo ugdymo kokybę, sudaryti lygias galimybes kiekvienam mokiniui siekti asmeninės pažangos ir maksimalių jų galias atitinkančių ugdymosi rezultatų bei brandinti mokymuisi visą gyvenimą būtiną nuostatą.

3. Ugdymo plano uždaviniai:

3.1. įgyvendinant bendruosius ugdymo planus siekti aukštos ugdymo kokybės tobulinant pamokos kokybę, diegiant tinkamas grįžtamojo ryšio strategijas, padedančias pamatuoti pamokos rezultata ir mokinio individualią pažangą;

3.2. tobulinti psichologiškai, emociškai, fiziškai saugią bei naujausiomis technologijomis aprūpintą aplinką ir kurti efektyvią mokymosi bei elgesio problemų sprendimo sistemą;

3.3. tobulinti bendrystės ryšius: mokytojas - mokytojas, mokinys - mokytojas, tėvai – mokytojas, tėvai – mokiniai;

3.4. kelti mokytojų kompetencijas, tobulinti kvalifikaciją (ypač IKT), siekti didesnės pagalbos specialistų, mokytojų padėjėjų pagalbos mokytojui ir mokiniui;

3.5. skirti visapusišką dėmesį vaiko asmenybei, siekti pažangos ir pasiekimų vertinimo formų ir būdų dermės, skatinti mokinių įsivertinimą motyvuojant juos sėkmingiau realizuoti savo prigimtines galias ir ugdytis bendrąsias ir dalykines kompetencijas (ypač skaitymo ir rašymo, teksto suvokimo bei matematikos gebėjimus).

4. Ugdymo plane vartojamos sąvokos:

4.1. **Dalyko modulis** – apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis.

4.2. **Laikinoji grupė** – mokinių grupė dalykui pagal modulį ar pasirenkamąjį dalyką mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti.

4.3. **Mokyklos ugdymo planas** – gimnazijoje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.

4.4. **Pamoka** – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

4.5. **VDM** – Visos dienos mokykla – pailgintos darbo dienos grupė.

4.6. Kitos Ugdymo plane vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

5. Mokyklos ugdymo planas rengiamas ir įgyvendinamas vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau –

Ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – kartu Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos, o kiekviena atskirai – Pradinio ugdymo bendrosios programos, Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Vidurinio ugdymo bendrosios programos), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“, Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas), gimnazijos strateginiais tikslais ir atsižvelgiant į gimnazijos bendruomenės poreikius bei gimnazijai skirtas mokymo lėšas rengiant gimnazijos ugdymo planą, vadovautasi mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija, pasiekimų tyrimų, standartizuotų testų, gimnazijos veiklos įsivertinimo ir išorės vertinimo duomenis ir kt.

6. Gimnazijoje įgyvendinamoms ugdymo programoms vykdyti rengiamas Gimnazijos ugdymo planas vieneriems mokslo metams.

7. 2021–2022 m. m. gimnazijos ugdymo plano įgyvendinimo analizė.

Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijos (toliau-gimnazija) 2021–2022 m. m. Ugdymo plano ir strateginio veiklos plano tikslas – užtikrinti kokybišką ikimokyklinio, priešmokyklinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų vykdymą, sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui pagal savo gebėjimus siekti mokymosi kokybės, padėti atskleisti ir plėtoti individualius kiekvieno mokinio gebėjimus, ugdyti vertybines bei dorovines nuostatas. Ugdymo plano uždaviniai: 1) ugdymo paslaugų kokybė, grįsta kiekvieno mokinio pažinimu, individualia pažanga bei pagalba mokymuisi; 2) saugi, dinamiška, funkcionali bei naujausiomis technologijomis aprūpinta aplinka, kuriama efektyvi mokymosi bei elgesio problemų sistema; 3) tobulinami bendrystės ryšiai: mokytojas - mokytojas, mokinys – mokytojas, tėvai – mokytojas, tėvai – mokiniai; 4) mokytojų kompetencijų, tobulinimas (ypač IKT), didesnis pagalbos specialistų, mokytojų padėjėjų pagalbos mokytojui ir mokiniui specialistų komandinis bendravimas; 5) dėmesys vaiko asmenybei, siekiant pažangos, pasiekimų vertinimo formų ir būdų dermė, skatinanti mokinių įsivertinimą, motyvuojanti juos sėkmingiau realizuoti savo prigimtines galias ir ugdyti bendrąsias bei dalykines kompetencijas (ypač skaitymo ir rašymo, teksto suvokimo bei matematikos gebėjimus).

2021 m. rugsėjo 1 d. gimnazijoje kartu su ikimokyklinio ugdymo skyriumi buvo 293 ugdytiniai (2020 m. – 262). Sukomplektuota 12 klasių ir 3 grupės, darželyje ir PUG mokėsi 55 vaikai, 1 – 12 klasėje – 238 mokiniai. 162 mokiniai, gyvenantys toliau nei 3 kilometrai nuo gimnazijos, buvo pavežami 4 mokykliniais autobusais, tai sudarė 68,06 proc. visų 1 – 8 klasių, I – IV gimnazijos klasių mokinių. Nemokamas maitinimas buvo skirtas 93 mokiniams (36,9 proc.). Mokyklą lankė Liudvinavo bei aplinkinių kaimų (Kūlokų, Užgirių, Liucinavo, Šilavoto, Avikilų, Pašėpių, Netičkampio, Buktos, Želsvos, Padovinio, Varnupių ir kt.) vaikai. Gimnazijos socialinio paso duomenimis 181 vaikas augo pilnose šeimose (76,05 proc.), 52 vaikai gyveno su vienu iš tėvų (23,95 proc.). 2021 – 2022 m.m. gimnazijoje mokėsi 8 globojami mokiniai (3,24 proc.), 68 mokiniai gyveno daugiavaikėse šeimose (29,18 proc.), 22 vaikų tėvai (vienas arba abu) išvykę į užsienį (8,9 proc.), atvejo vadybos šeimose gyveno 10 mokinių (4,29 proc.). Daugėja mokinių, kuriems nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai (toliau – SUP): 2019 – 2020 m. m. – 29, 2020 – 2021 m. m. – 26, 2021 – 2022 m. m. – 31 mokinys (10,58 proc.), 19 iš jų – turintys didelius specialiuosius poreikius (11 mokinių pagal individualizuotas ugdymo programas). Gimnazijoje

mokėsi 5 ukrainiečių tautybės mokiniai (integruoti į bendraamžių klases), kursą kartojo antrus metus 2 mokiniai.

Gimnazija visada dirbo su visais, niekada nebuvo atsirenkami ar atmetami „kitokie“ vaikai. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai neišskiriami iš kitų mokinių, sėkmingai įsitraukia į veiklas, dalyvauja gimnazijos organizuojamuose renginiuose, ugdomi pagal jų gebėjimus. Mokiniam parengti pagalbos teikimo planai, kurie aptariami VGK, su dalykų mokytojais, pagalbos specialistais, tėvais, klasių auklėtojais ir prireikus koreguojami. 12 mokinių pakartotinai įvertinti PPT. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai dalyvavo Marijampolės mokyklos - daugiafunkcinio centro „Žiburėlis“ organizuotame dailės konkurse „Auksinė plunksnelė“. 3 - 4 klasių grupėje antrus ir trečios vietos diplomai atiteko mūsų mokyklos 3 klasės mokiniams. 9 mokiniai dalyvavo respublikiniame bendrojo ir specialiojo ugdymo įstaigų mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, virtualiame kūrybiniame projekte „Ačiū, kad esate“, kurį organizavo Vilkaviškio rajono Keturvalakių mokykla – daugiafunkcinis centras. Padėkos raštai SUP turintiems ugdytiniam atkeliavo ir iš Kauno Šančių lopšelio – darželio už dalyvavimą respublikinėje ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų kūrybinių darbų virtualioje parodoje „Paslaptis Advento tyloje“, iš Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centro už dalyvavimą respublikinėje parodoje „Mano tėčio mylimiausia transporto priemonė“, iš Klaipėdos „Gilijos“ pradinės mokyklos už dalyvavimą respublikiniame projekte 1 - 4 klasių mokiniams „Kuriu mįslę“.

Gimnazijoje veikė 2 pailgintos darbo dienos grupės 1 – 5 klasių mokiniams. Iki 2021 metų gruodžio 31 dienos dirbo „Visos dienos mokykla“, bet pasikeitus Marijampolės savivaldybės teisės aktams, nuo 2022 metų sausio 3 dienos „Visos dienos mokykla“ perorganizuota į pailgintos darbo dienos grupę (sumažėjo 12 vaikų iš mažas pajamas gaunančių arba atvejo vadybos šeimų, nes grupė tapo mokama).

Per pastaruosius dvejus metus gimnazijoje du kartus vyko reorganizacijos. Paskutinioji – Marijampolės savivaldybės tarybos 2021 metų gegužės 31 d. sprendimu Nr. 1 – 152 „Dėl Marijampolės sav. Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijos struktūros pertvarkymo ir nuostatų patvirtinimo“. Nuo 2021 m. rugsėjo 1 dienos buvo nutraukta Padovinio pagrindinio ugdymo skyriaus veikla dėl mažo moksleivių skaičiaus. 33 mokiniai iš skyriaus atvyko mokytis į gimnaziją, likusieji pasirinko Marijampolės miesto mokyklas arba Igliaukos Anzelmo Matulaičio gimnaziją, nes arčiau gyvenamosios vietos arba buvo patogiau Marijampolės mieste dirbantiems tėvams.

Bendras gimnazijos pažangumas – 97,43 proc. (praeitais mokslo metais – 97,65 proc.). 1 mokiny (3 klasė) paliktas kartoti kurso antrus metus, 14 - ai mokinių buvo skirtas papildomas darbas iš atskirų dalykų. Praleista 20717 pamokų, iš jų nepateisintos 4855 pamokos. Lankomumo gerinimas – didelė galimybė mokinių pasiekimų didinimui.

Gimnazijos mokiniai dalyvavo tarptautiniuose „Olympis 2022“ ir „Jungs“ konkursuose. Gauti 4 medaliai, 19 diplomų ir 3 padėkos už puikius ir gerus pasiekimus „Olympis 2022“. III – IV gimnazijų klasių mokiniai vadovaujami anglų kalbos mokytojų jungėsi į nuotolines tarptautines pamokas, gauti sertifikatai gimnazijai ir 4 mokiniams. Du II gimnazijos mokiniai dalyvavo 4 -osios Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados regioniniame ture ir užėmė prizines vietas, o Marijampolės savivaldybės etape yra II – osios ir III -osios vietų nugalėtojai. Viena mokinė yra 6 – osios Lietuvos 5 – 8 klasių mokinių STEAM (gamtos mokslų – biologijos) olimpiados Marijampolės savivaldybės etape III vietos laimėtoja ir XV Lietuvos 5 – 8 klasių mokinių biologijos olimpiados Marijampolės savivaldybės etape III vietos laimėtoja. Viena 5 klasės mokinė - lietuvių kalbos konkurso „Raštingiausias 5 – 8 klasių mokiny“ II vietos laimėtoja. Sūduvos krašto 8 – osios klasės mokinių chemijos olimpiadoje 1 mokinė užėmė I – ają vietą, o kitas tos pačios klasės mokiny yra III – osios vietos laimėtojas. Antri metai gauname padėką iš Kauno Technologijos universiteto matematikos ir gamtos mokslų fakulteto. Padėkos raštas įteiktas IV gimnazijos klasių mokinėi, geriausiai abiturientei matematikei. Mokinių dalyvavimas olimpiadose ir prizinių vietų laimėjimas – mokinių ir mokytojų papildomo darbo rezultatas. Papildomos individualios

konsultacijos, gabių mokinių ugdymui skirtos valandos, neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimai padeda mokiniams gilinti dalykines žinias, siekti geresnių rezultatų.

Gimnazijoje siekiama išsiaiškinti mokinių poreikius: atliekamos mokinių ir jų tėvų apklausos, stebimi ir analizuojami akademiniai ir kiti mokinių pasiekimai, bendradarbiavimą siekiama grįsti pasitikėjimu, įtraukiojo ugdymo vertybių puoselėjimu, siekiu kurti gimnazijos prienamumą ir atvirumą kiekvienam besimokančiajam, todėl pastaruosius metus stebimas mokinių skaičiaus augimas (2020 m. – 281; 2021 m. – 293; 2022 m. – 305). Dėl ilgo nuotolinio mokymo(si) organizavimo mokinių žinių lygis ne visada tenkino bendruomenės narių lūkesčius, padaugėjo mokinių, turinčių mokymosi spragų, suprastėjo dalies mokinių emocinė savijauta ir išryškėjo psichologinės bei socialinės bendravimo problemos. Siekiant spręsti šias problemas, gimnazijai buvo skirtas papildomas 1 mokytojo padėjėjo etatas, pagalbos mokiniui specialistai teikė konsultacijas ir pagalbą mokiniams, pedagogams ir tėvams pagal poreikį ir PPT rekomendacijas, dalyvavo „apvalaus stalo“ pokalbiuose, buvo teikta pagalba mokymosi ir elgesio problemų turintiems vaikams. NŠA 2022 m. kovo 28 – 30 dienomis vykdyto išorinio vertinimo ataskaitoje teigiama, kad „švietimo pagalbos specialistų ir mokytojų padėjėjų vaidmenys planuojant ir įgyvendinant ugdymo procesą tinkami ir išskiriami kaip stiprusis veiklos aspektas. Pagalba mokiniui ir šeimai organizuojama gerai ir išskiriama kaip stiprusis gimnazijos veiklos aspektas“. Akademiniai pasiekimai gimnazijoje yra neblogi, atitinka bendrųjų programų reikalavimus.

2021 – 2022 m. m. pagrindinio ugdymo pasekimų patikrinime dalyvavo 14 II gimnazijos klasės mokinių. Lietuvių kalbos ir literatūros rezultatai: 8 mokiniai įvertinti 7 – 8 balais (57,14 proc.), 6 – 4 balais įvertinti 5 mokiniai (35,71 proc.), 1 mokinio įvertinimas trejetas (7,14 proc.), jis mokėsi pagal pritaikytą lietuvių kalbos mokymo programą. Lietuvių kalbos ir literatūros PUPP šešių mokinių įvertinimai atitinka metinius mokinių įvertinimus, 4 mokinių įvertinimai aukštesni nei metiniai įvertinimai ir 3 mokinių PUPP rezultatai žemesni negu metiniai įvertinimai. Pažymių vidurkis 6,43. Matematikos PUPP 3 mokinių įvertinimai atitinka metinius mokinių įvertinimus.

11 – os mokinių įvertinimai žemesni nei metiniai matematikos dalyko įvertinimai. Du mokiniai įvertinti septynetu (14,29 proc.), 8 mokiniai – 4 – 5 (57,14 proc.), neigimai įvertinti 4 mokiniai (28,57 proc.). Du mokiniai iš jų mokėsi pagal matematikos pritaikytą programą. Matematikos PUPP pažymių vidurkis 4,36. Palyginus su praėjusiųjų mokslo metų rezultatais, PUPP rezultatai yra žemesni, nes pernai nebuvo nei vieno neigiamo įvertinimo ir rezultatai buvo aukštesni už šalies ir savivaldybės rezultatus.

2021 – 2022 m. m. Nacionaliniuose mokinių pasiekimų patikrinimuose dalyvavo 4, 6, 8 klasių mokiniai. 4 klasės mokiniai atliko matematikos, pasaulio pažinimo, skaitymo testus. Visuose testuose dalyvavo 144 – osios klasės mokinių. Matematikos vidurkis 69,0 proc. (savivaldybės – 63,2, šalies – 63,3) ir yra aukštesnis nei savivaldybės ir šalies. Pasaulio pažinimo vidurkis 69,1 proc. (savivaldybės 62,8, šalies 61,9) ir taip pat aukštesnis už savivaldybės ir šalies rezultato vidurkį. Skaitymo - 53,6 proc. (šalies 55,6, šalies 54,6) ir yra žemesnis už savivaldybės ir šalies vidurkį.

NMPP dalyvavo 20 6 – osios klasės mokinių. Matematikos surinktų taškų vidurkis yra 42, ir žemesnis už savivaldybės ir šalies vidurkį (47,1 savivaldybės ir 46,8 šalies). Skaitymo – 58,9, taip pat ženkliai žemesnis už savivaldybės ir šalies skaitymo rezultatų vidurkį (atitinkamai 66,5 ir 66,5).

8 klasės mokiniai atliko gamtos mokslų, matematikos, skaitymo ir socialinių mokslų testus. Pasiekimų patikrinimuose dalyvavo 138 – os klasės mokinių. Gamtos mokslų rezultatas – 46,5 ir žemesnis už savivaldybės ir šalies vidurkį (53,7 savivaldybės, 50,7 šalies), matematikos vidurkis 31,8, taip pat žemesnis už savivaldybės ir šalies vidurkį (savivaldybės 41,5, šalies 41,0), bet aukštesnis už praėjusių metų gimnazijos rezultatus. Skaitymo rezultatų vidurkis 54,4 (savivaldybės 65,6, šalies 66,2), socialinių mokslų 48,6 (savivaldybės 52,5, šalies 49,7). 4, 6, 8 klasės mokinių NMPP rezultatai informuoja, kad būtina atkreipti dėmesį į šių klasių skaitymo gebėjimų tobulinimą, matematikos, gamtos mokslų ir socialinių mokslų žinių gilinimą. 2022 – 2023 m. m. tikslinga skirti mokiniams dalykų modulius žinių gilinimui, turimų dalykinių spragų šalinimui. Mokytojai,

analizuodami žemesnių pasiekimų priežastis, akcentavo kai kurių mokinių mokymosi motyvacijos stoką, nuotolinio mokymo(si) Covid-19 pandemijos metu įtaką ir nemažą praleistų pamokų kiekį.

Analizuojant 2021 – 2022 mokslo metų brandos egzaminų rezultatus, galima pasidžiaugti, kad 2022 metais visi abiturientai sėkmingai užbaigė gimnaziją ir gavo brandos atestatus. Išlaikyti visi pasirinkti valstybiniai brandos egzaminai, o mokyklinio lietuvių kalbos ir literatūros egzamino pagrindinės sesijos metu gautas vienas neigiamas įvertinimas ištaisytas per pakartotinę sesiją. Valstybinių brandos egzaminų rezultatai:

užsienio kalba (anglų) – 10 kandidatų, 1 (10 proc.) – 16–35, 9 (90 proc.) – 36–85, vidurkis 57,8, aukštesnis už pernai metų vidurkį (54,73), (60,52 – šalies, 58,34– Marijampolės);

istorija – 6 kandidatai, 4 (66,67 proc.) – 16–35, 2 (25 proc.) 36-85, vid. 40,5 (48,03 – šalies, 48,91 – Marijampolės);

lietuvių kalba ir literatūra – 6 kandidatai, 4 (66,67 proc.) – 16-35,1 (16,67 proc.) – 36–83,1 (16,67 proc.) 86-99, vid. 40,17 (šalies – 48,28, Marijampolės – 53,76);

matematika – 4 kandidatai, 3 (75 proc.) – 16-35, 1 (25 proc.) – 36–85, vidurkis 24, aukštesnis už pernai metų vidurkį (19,55), (šalies – 24,29, Marijampolės – 25,47);

fizika – 3 kandidatai, 3 (100proc.) – 16-35, vid. 24,33 (šalies – 46,69, Marijampolės – 42,44);

geografija – 3 kandidatai, 2 (66,67 proc. –16–35, 133,33 proc.) – 36–85, vid. 38 (šalies – 51,03, Marijampolės – 42,38);

Palyginus su praėjusiųjų mokslo metų rezultatais, labai didelių skirtumų nėra, pasiekimas, kad visi egzaminai geresniu ar blogesniu rezultatu, bet išlaikyti. Džiaugiamės, kad matematikos rezultatas, nors ir kuklus, bet tik 0,29 atsilieka nuo šalies vidurkio ir geresnis nei praėjusiais metais, anglų kalbos egzamino rezultatas 3,07 aukštesnis už praėjusiųjų metų rezultatą. Mokinių žinių spragoms lyginti buvo skirtos papildomos konsultacijų valandos lietuvių kalbai, matematikai, anglų kalbai mokytis, moduliai istorijai, lietuvių kalbai, matematikai ir kt. dalykams. Mokytojai teigia, kad tai padėjo mokiniams išlyginti dalį spragų ir pasiekti aukštesnių įvertinimų.

Gimnazijoje pastaraisiais metais teko spręsti papildomas, su Covid – 19 pandemija susijusias problemas: nuotolinio mokymo organizavimas, praradimų, susijusių su nuotoliniu mokymu, kompensavimas, darbuotojų kvalifikacijos papildomų užsiėmimų organizavimas ir pakankamo kiekio įrangos kokybiškam ugdymo organizavimui įsigijimas, darbuotojų ir mokinių savijautos, psichologinės sveikatos problemų sprendimas ir kt. Bendro kolektyvo darbo ir susiklausymo dėka pavyko suvaldyti situaciją ir ugdymo kokybė gimnazijoje labai ženkliai nenukentėjo. 2021 m. po giluminio veiklos kokybės įsivertinimo pasirinkta tobulintina tema „Mokymasis virtualioje aplinkoje. Įvairiapusiškumas“. Tobulinant šią sritį didelė dalis mokytojų vedė pamokas muziejuose, bibliotekose, gamtoje, gimnazijos teritorijoje, naudojosi „Kultūros paso“ paslaugomis, pamokose dažniau naudojo skaitmenines ugdymo priemones, naudojosi Marijampolės kolegijos STEAM klase. NŠA apklausos teiginiui „Mokykloje įprasta vesti pamokas bibliotekoje, gamtoje, muziejuje, įmonėse ir t.t.“ pritaria 85,3 proc., teiginiui „Mokytojui pakanka priemonių suasmenintam mokymuisi organizuoti“ – 71 proc. mokytojų. Naudojamos įvairios priemonės mokytojams padėjo tinkamai įgyvendinti pamokos uždavinį, pateikti informaciją skirtingais būdais (žodžiu, vaizdu ar praktiškai veikiant) ir sudarė paveikias sąlygas visiems ir kiekvienam mokiniui suprasti naują mokymosi medžiagą. Inicijuojant pokyčius buvo siekiama tobulinti mokytojų bendravimo ir bendradarbiavimo kompetencijas, taikyti aktyvius ir netradicinius ugdymo(si) metodus ugdymo procese, diegti mokinių gebėjimų ir pažangos įsivertinimo sistemą. Gimnazija turi sėkmingai dirbančių mokytojų lyderių, gebančių ir galinčių konsultuoti kolegas, talkinti gimnazijos vadovams, jų žinių panaudojimas – puikus rezervas ugdymo proceso kokybės gerinimui. NŠA apklausos duomenimis, teiginiui „Mokyklos vadovai sistemingai ir konstruktyviai diskutuoja apie mokinių sėkmes ir problemas“ pritaria 94,2 proc. mokytojų, teiginiui „Mokykloje mokytojų ir tėvų susitikimai , aptariant vaiko pažangą, gerina mokymosi rezultatus“ pritaria 80,6 proc. mokytojų, „Mokyklos vadovai telkia mokyklos bendruomenę pokyčiams ugdymo srityje“ sutinka 94,1 proc. mokytojų, 88,6 proc. 2–4 kl., 89,7 proc.5–8 kl. Ir I–IV gimnazijos klasių mokinių tėvų.

Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetai 2020–2022 metams patvirtinti direktoriaus 2020 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr.V1–100, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. V–504 „Dėl valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų 2020–2022 metų kvalifikacijos tobulinimo prioritetų patvirtinimo“ ir gimnazijos mokytojų metodinėse grupėse aptartais siūlymais.

Pirmasis prioritetas – kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo turinį: skaitmeninio raštingumo tobulinimas, į mokymąsi orientuotas vertinimo kultūros auginimas.

Antrasis prioritetas – kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas: mokinio skirtybių suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant pažangos, bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas tobulinimas.

Trečiasis prioritetas – vadovavimo ir lyderystės ugdymo procesui kompetencijų tobulinimas: gimnazijos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą įstaigoje, gebėjimų priimti sprendimus, grįstus duomenimis, stiprinimas.

Pedagoginiai darbuotojai savišvietai ir kvalifikacijos tobulinimui skyrė 4 – 5 dienas per mokslo metus. Gimnazijoje dirba dešimt mokytojų metodininkų (25 proc.), 28 vyresnieji mokytojai (70 proc.), 2 mokytojo kvalifikacinę kategoriją (5 proc.) turintys pedagogai. 5 pedagoginiai darbuotojai yra pensinio amžiaus. Iš 40 pedagoginių darbuotojų – 20 darbo stažas yra virš 30 metų.

Kvalifikacijos kėlimo rezultatas yra ženklus. Stebimas inovatyvumas ugdymo srityje. Pakankamai stipri mokytojų novatorių, lyderių komanda skatina gimnaziją mokymuisi, naujovėms ir naujų metodų taikymui pamokose. Diskusijos metodinėse grupėse, mokytojų taryboje, direkcinėje taryboje padeda bendru sutarimu siekti mokymo(si) kokybės. Skatinamas kolegialus mokymas: 2 kartus per metus mokytojai pagal jiems aktualią temą visi kartu mokosi seminaruose mokykloje, dalijamasi gerąja patirtimi, vedamos atviros ir integruotos pamokos, vyksta išvažiuojamieji posėdžiai, bendros išvykos. Pagerėjo ugdymo(si) pasiekimai (PUPP, atskirų BE rezultatai, nežymiai, bet kyla pažangumo procentas, gerėja mokinių lietuvių kalbos, biologijos, matematikos, anglų kalbos rezultatai). Mokytojai stengiasi pažinti mokinius ir diferencijuoti, individualizuoti, suasmeninti užduotis pamokoje. Nors dar vyrauja tradicinė pamoka, bet einama nuo mokymo prie mokymosi. Labai padeda pagalbos mokytojui specialistų konsultacijos tiek planuojant pamoką, tiek įgyvendinant ugdymo procesą. Nemažai pamokų vedama netradicinėse erdvėse, „kitaip“, pamokos šiuolaikiškesnės, jose daugiau skaitmeninio turinio, IKT priemonių. Mokymasis tapo patrauklesnis, įdomesnis, suteikiantis galimybes tobulėti tiek mokiniui, tiek mokytojui. Vertinimas ir įsivertinimas įgauna naują prasmę, padeda mokiniui pačiam siekti pažangos, kelti tikslus savo mokymuisi. Paramą stengiamasi teikti kiekvienam mokiniui, kuriam jos reikia, akcentuojami individualūs mokinio mokymo(si) rezultatai.

2022–2023 m.m. gimnazija planuoja daugiau dėmesio skirti įtraukiamam ugdymui bei pasirengimui dirbti pagal atnaujintas bendrojo ugdymo programas. Vykdyti veiklas, susijusias su mokytojų ir mokinių susitarimais dėl ugdymosi turinio, integruotų veiklų, tinkamų mokymo(si) užduočių bei metodų parinkimo įvairių gebėjimų mokiniams, dėl pagalbos mokiniui organizavimo, dėl kiekvieno mokinio brandos ir individualias mokinio galimybes atitinkančios pažangos. Parengtas įstaigos veiklos tobulinimo planas yra ruoštas vadovaujantis veiklos kokybės įsivertinimo ir išorinio vertinimo duomenimis, mokinių pažangos ir pasiekimų analizės rezultatais, mokytojų metodinių grupių, VGK ir mokytojų tarybos nutarimais.

II SKYRIUS UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ

8. Mokslo metų pradžia – 2022 metų rugsėjo 1 d., pabaiga – 2023 metų rugpjūčio 31 d. Mokslo metus sudaro: ugdymo procesas ir laikas, skirtas mokinių poilsui – atostogoms. Mokiniam skiriamos: rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) ir vasaros atostogos.

9. Ugdymo organizavimas 2022–2023 mokslo metais (1 priedas):

9.1. mokslo metų ir ugdymo proceso pradžia – 2022 m. rugsėjo 1 d.;

9.2. ugdymo proceso trukmė 1–4 klasių mokiniams – 175, 5–8, I–II gimnazijos klasių mokiniams – 185, III gimnazijos klasės mokiniams – 180, IV gimnazijos klasės mokiniams – 170 ugdymo dienų;

9.3. skiriamos atostogos:

Rudens atostogos	2022 m. spalio 31 d. – lapkričio 4 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2022 m. gruodžio 27 d. – 2023 m. sausio 6 d.
Žiemos atostogos	2023 m. vasario 14 d. – vasario 17 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2023 m. balandžio 11 d. – balandžio 14 d.

10. Mokslo metų ugdymo procesas skirstomas į pusmečius. Pirmasis pusmetis – 2022-09-01 – 2023 - 01 - 27, antrasis pusmetis – 2023 - 01- 30 – 2023-06-22.

11. Vasaros atostogos skiriamos pasibaigus ugdymo procesui PUG, 1–4, 5–8, I–III gimnazijos klasių mokiniams:

Vasaros atostogos	
PUG 1-4 klasės	2023 m. birželio 8 d. – rugpjūčio 31 d.
5-8 klasės	2023 m. birželio 22 d. – rugpjūčio 31 d.
I-II G klasės	2022 m. birželio 22 d. – rugpjūčio 31 d.
III G klasė	2022 m. birželio 15 d. – rugpjūčio 31 d.
IV G klasė	Po egzaminų sesijos – rugpjūčio 31 d.

12. Jeigu pavasario (Velykų) atostogų metu yra numatytas brandos egzaminas ar įskaita, dienos, per kurias IV klasės gimnazijos mokinys laiko egzaminą ar įskaitą, nukeliamos į artimiausias darbo dienas po atostogų.

13. Jeigu IV klasės mokinys laiko pasirinktą brandos egzaminą ugdymo proceso metu, jo pageidavimu prieš brandos egzaminą suteikiama laisva diena. Ši diena įskaičiuojama į ugdymo dienų skaičių.

14. Ugdymo organizavimo tvarka karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio, keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu (toliau – ypatingos aplinkybės) ar esant aplinkybėms gimnazijoje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (vyksta remonto darbai gimnazijoje ir kt.) reglamentuojama Ugdymo plano 12 priede.

ANTRASIS SKIRSNIS GIMNAZIJOS UGDYMO PLANO RENGIMAS

15. Gimnazijos ugdymo planą rengia gimnazijos direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė (Direktoriaus įsakymas 2022 m. birželio 6 d. Nr. V1-56 „Dėl ugdymo plano rengimo darbo grupės sudarymo). Grupės darbui vadovavo mokyklos direktorius.

16. Ugdymo plane, atsižvelgiant į gimnazijos kontekstą, numatyta:

16.1. ugdymo proceso organizavimo formos yra: kasdieninis kontaktinis ir /ar nuotolinis (hibridinis). Teisės aktų nustatyta tvarka prireikus organizuojamas mišrus ugdymas (maišomas pakaitomis kontaktinis ir nuotolinis ugdymas pagal klasių koncentrus);

16.2. švietimo pagalba teikiama naudojant pamokas mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, esant numatytam bei pakankamam finansavimui numatomos priemonės dėl mokinių mokymosi praradimų, patirtų COVID-19 pandemijos metu, kompensavimo: tikslinės dalykų (ilgalaikės ir trumpalaikės) konsultacijos ir/ar socialinių bei emocinių įgūdžių grupė, pailgintos darbo dienos grupėse pagalbos specialistų bei savanorių pagalba 1-4 klasių mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų;

16.3. informacinių technologijų naudojimas, skaitmeninio turinio kūrimas, informacinio mąstymo ugdymas pradinėse klasėse numatytas Liudvinavo Kazio Borutos gimnazijos Ugdymos(si) proceso organizavimo nuotoliniu ir mišriu būdais tvarkoje (2 priedas);

16.4. neformaliojo vaikų švietimo programų pasiūla (3 priedas);

16.5. pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams ir mokymosi pagalbai teikti panaudojimas matomas konkrečios klasės mokomųjų dalykų ir jiems skiriamų pamokų skaičiaus nustatymo lentelėse (Ugdymo plano 72, 91, 106 punktai), privalomųjų ugdymo programą integravimas aprašytas (4 priedas);

16.6. Pamokų/dienų skaičius, skirtas mokinių pažintinei, kultūrinei, meninei, kūrybinei veiklai pateikiamas 5 priede. Gimnazijoje skiriama nuo 10 iki 15 netradicinio ugdymo dienų.

17. Darbo grupė parengė gimnazijos ugdymo plano projektą, kuris suderintas su gimnazijos taryba 2022-06-28 d., protokolo Nr.3, taip pat derinamas su Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėju (Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. birželio 8 d. įsakymas Nr. DV-771 „Dėl mokyklų ugdymo planų projektų derinimo“). Gimnazijos ugdymo planą gimnazijos vadovas tvirtina iki mokslo metų pradžios.

18. Pamokų skaičius dalykams (ugdymo programoms įgyvendinti) Bendruosiuose ugdymo planuose numatytas dvejiems metams. Gimnazija, įgyvendindama ugdymo programą, gali nuspręsti pamokas per mokslo metus skirstyti kitaip.

19. Mokinys, kuris mokosi pagal pradinio, pagrindinio, ar vidurinio ugdymo programą, privalo mokytis Ugdymo programų apraše nustatytų dalykų pagal minimalų pamokų skaičių. Gimnazija skiria ir didesnę už minimalų pamokų skaičių privalomiems dalykams mokytis – tam panaudojamos pamokos, skirtos mokinio mokymosi poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti (jei pakanka mokymo lėšų).

20. Be privalomų dalykų, mokinys gali pasirinkti mokytis gimnazijos papildomai siūlomus mokytis dalykus:

20.1. mokymosi poreikius atitinkančius dalykų modulius, pasirenkamuosius dalykus (etninę kultūrą, informatiką, biochemiją, ugdymą karjerai, psichologiją), kurių turinį nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras ir (arba) mokyklos parengtas bei mokyklos vadovo patvirtintas programos, įgyvendinti projektinį darbą ir kitas veiklas. Mokinio pasirinktiems papildomiems dalykams mokytis, projektiniams darbams vykdyti panaudojamos pamokos, skirtos mokinio mokymosi poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti;

20.2. įvairių kryptių neformaliojo vaikų švietimo programas, atitinkančias mokinių saviraiškos veiklos poreikius. Šios veiklos įgyvendinamos per neformaliajam vaikų švietimui

skirtas valandas (neformaliojo ugdymo valandos / pamokos trukmė – 45 min.), numatytas Bendrųjų ugdymo planų 75, 109, 129 punktuose. Neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujančius mokinius gimnazija žymi Mokinių registre.

TREČIASIS SKIRSNIS UGDYMO VEIKLŲ ĮGYVENDINIMAS

21. Sveikatos, prevencinės, Ugdymo karjerai programų turinys integruojamas į konkrečios klasės dalykų turinį, įgyvendinamas per neformaliojo vaikų švietimo veiklas. Gimnazija šių programų įgyvendinimą vykdo I-IV G klasėse per projektinę veiklą.

22. Nacionalinio saugumo, informacinio raštingumo, verslumo, finansinio raštingumo, antikorupcinio ugdymo temos įgyvendinamos: integruojant į matematikos, istorijos, ekonomikos, geografijos, informatikos dalykų turinį, skiriant papildomą pamoką. Šioms veikloms įgyvendinti panaudojamos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti skirtos pamokos.

23. Etninės kultūros ugdymas:

23.1. pradinio ugdymo programoje etninės kultūros ugdymas integruojamas į dalykų programas, neformalųjį vaikų švietimą;

23.2. pagrindinio ugdymo programoje etninė kultūrinė veikla įgyvendinama vadovaujantis Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa, vidurinio ugdymo programoje – vadovaujantis Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa, kurios patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“. Etninė kultūra dėstoma kaip pasirenkamas dalykas.

24. Ugdymo veiklos, atsižvelgiant į Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiose programose ir Vidurinio ugdymo bendrosiose programose (toliau kartu – bendrosios programos) numatytą dalykų turinį, organizuotos už mokyklos ribų, pavyzdžiui, muziejuose, atviros prieigos centruose ir kt. Gimnazijoje skiriama nuo 10 iki 15 netradicinio ugdymo dienų derinant jas su dalyko turiniu ir „Kultūros paso“ siūlomomis galimybėmis. Mokinio mokymosi laikas išvykose, ekskursijose ir kitais panašiais atvejais, trunkantis ilgiau nei pamoka, perskaičiuojamas į konkretaus dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę).

25. Socialinė-pilietinė veikla mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma. Jai skiriama 10 valandų (pamokų) per mokslo metus. Socialinė-pilietinė veikla fiksuojama dienyne. Mokinys gali atlikti šio pobūdžio veiklas savarankiškai arba grupelėmis ir glaudžiai bendradarbiaujant su asociacijomis, vietos savivaldos institucijomis ir kt. Mokiniais, pateikusiems pažymėjimą, patvirtinantį savanorio atliktą savanorišką tarnybą pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. A1-317 „Dėl Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, įskaitoma socialinė-pilietinė veikla. (6 priedas).

26. Mokykla sudaro galimybes mokiniui kiekvieną dieną – prieš pamokas ar (ir) tarp pamokų – užsiimti aktyvia veikla. Viena pertrauka - ne trumpesnė kaip 20 min. - aktyvioms veikloms skirta pertrauka.

KETVIRTASIS SKIRSNIS INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS. MOKINIO PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

27. Vaiko gerovės komisija (toliau V GK) priima sprendimą dėl mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo. Mokinio individualus ugdymo planas – tai kartu su mokiniu sudaromas jo

galioms ir mokymosi poreikiams pritaikytas ugdymosi planas, padedantis išsikelti tikslus, juos įgyvendinti, prisiimti asmeninę atsakomybę už mokymąsi.

Individualus ugdymo planas sudaromas mokiniui, kuris:

27.1. mokosi pagal vidurinio ugdymo programą;

27.2. atvykęs mokytis iš užsienio;

27.3. mokomas namie;

27.4. turi specialiųjų ugdymosi poreikių;

27.5. kitais mokyklos dokumentuose numatytais atvejais:

27.5.1. mokymosi pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis nei numatyta Pradinio ugdymo bendrosiose programose ar Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose ir mokinys nedaro pažangos; jei nepasiekiamas patenkinamas lygis nacionalinio pasiekimų patikrinimo metu;

27.5.2. pasiekimai aukšti (ypač mokinio, galinčio pasiekti aukščiausią ir aukštą lygius, gabumams plėtoti, gebėjimams ugdyti ir siekti individualios pažangos).

28. Mokinio pasiekimai ir pažanga ugdymo procese vertinami vadovaujantis:

28.1. teisės aktais, reglamentuojančiais bendrąjį ugdymą ir mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimą;

28.2. mokyklos priimtais sprendimais dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo (7 priedas).

29. Mokinio, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu ir (arba) balu, taikant 10 balų vertinimo sistemą.

30. Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime gimnazija dalyvauja Marijampolės savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus, gimnazijos mokytojų tarybos ir vadovo sprendimu. Mokinio pasiekimų rezultatai naudojami ugdymo procese mokinio mokymuisi planuoti ir neįskaičiuojami į ugdymo laikotarpio (pusmečio) įvertinimą.

PENKTASIS SKIRSNIS MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMAS

31. Mokiniui mokymosi krūvis per savaitę turi būti paskirstytas proporcingai. Vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – Higienos norma), gimnazijos ugdymo procesui organizuoti sudaromas tvarkaraštis.

32. Gimnazija vykdo mokinių mokymosi krūvio stebėseną. Remdamasi turimais duomenimis apie mokinių mokymosi krūvį, gimnazija priima sprendimus dėl mokymosi krūvių suregulavimo.

33. Pirmosios klasės mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pradinio ugdymo programą, ir penktosios klasės mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, skiriamas minimalus privalomų pamokų skaičius per savaitę. Didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius dalykams skiriamas suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais). Kitų klasių mokiniams bendras pamokų skaičius per savaitę gali būti ir didesnis nei numatyta Bendrųjų ugdymo planų 75, 109 punktuose. (jei pakanka mokymo lėšų).

34. Esant poreikiui, mokymosi pagalbai skiriamos trumpalaikės ir / arba ilgalaikės konsultacijos. Trumpalaikės konsultacijos (trumpesnės už pamokos trukmę) neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį. Ilgalaikės konsultacijos (trukmė lygi pamokos trukmei) įskaitomos į mokymosi krūvį. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniu dienynu ar kitu būdu informuojami apie mokiniui siūlomą suteikti mokymosi pagalbą, jos formą ir, vykstant konsultacijoms, apie mokinio daromą pažangą.

35. Vadovaujantis gimnazijoje patvirtintais susitarimais:

35.1. mokiniui, kuris atstovauja gimnazijai varžybose, konkursuose, olimpiadose per atostogas, savaitgalio ar švenčių dienomis, tos dienos įskaitomos į mokinio ugdymosi dienų skaičių. Mokinio prašymu poilsio dienos nukeliamos į artimiausias darbo dienas;

35.2. mokiniui, kuris dalyvauja šalies ir tarptautinėse olimpiadose, varžybose, suteikiamas laikas joms pasiruošti. Šis laikas įskaitomas į ugdymosi dienų skaičių.

36. Mokinys, jeigu pageidauja, mokyklos vadovo įsakymu atleidžiamas nuo dalies ar visų pamokų lankymo tų dalykų:

36.1. kurių jis yra nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų einamaisiais mokslo metais prizinės vietos laimėtojas;

36.2. kurių mokosi pagal neformaliojo vaikų švietimo programas, taip pat formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (muzikos, dailės, sporto ir kitas) ar jas yra baigęs.

37. Mokinys, kuris mokosi pagal neformaliojo vaikų švietimo programas ir pageidauja būti atleidžiamas nuo dalies ar visų konkretaus dalyko pamokų, mokyklos vadovui teikia prašymą ir neformaliojo vaikų švietimo programas ar jų nuorodas iki rugsėjo 10 dienos.

38. Sprendimas dėl atleidimo nuo konkretaus dalyko pamokų priimamas, jei dalyko mokytojas, įvertinęs neformaliojo vaikų švietimo programų turinį, pripažįsta, kad neformaliojo vaikų švietimo programos turinys dera su Bendrųjų programų turiniu. Dalykas, nuo kurio dalies ar visų pamokų mokinys atleidžiamas, įskaitomas į mokinio individualųjį planą, jei jis yra rengiamas. Mokiniui nerekomenduojama teikti prašymo dėl atleidimo nuo dalies ar visų pamokų lankymo to dalyko, kurio brandos egzaminą planuoja laikyti.

39. Menų ar fizinio ugdymo dalykų mokytojai užskaito mokinių gautus įvertinimus, pagal formalųjį švietimą papildančias programas (įskaitomi ir konvertuojami į pažymius pagal dešimtbalę vertinimo skalę ar lygį (pradiniame ugdyme).

40. Mokinys, atleistas nuo kurių nors menų, fizinio ugdymo ar kitų sričių dalykų pamokų, jų metu užsiima kita ugdomąja veikla arba mokosi individualiai. Jeigu šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios ar paskutinės, mokiniai gimnazijos sprendimu į mokyklą gali atvykti vėliau arba išvykti anksčiau. Apie tai klasės auklėtojas informuoja tėvus.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

MOKYMOSI PAGALBOS TEIKIMAS MOKINIUI, BESIMOKANČIAM PAGAL PRADINIO AR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ

41. Mokymosi pagalba ugdymo procese teikiama kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga. Ypač svarbi mokymosi pagalba mokiniui:

41.1. dėl ligos ar kitų priežasčių praleidusiam dalį pamokų;

41.2. gavusiam nepatenkinamą atsiskaitomųjų ar kitų užduočių įvertinimą;

41.3. gavusiam kelis iš eilės nepatenkinamus kurio nors dalyko įvertinimus;

41.4. jei pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis nei numatyta Pradinio ar Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose ir mokinys nedaro pažangos;

41.5. jei nacionalinio pasiekimų patikrinimo metu nepasiekiamas patenkinamas lygis;

41.6. jei jo pasiekimai yra aukščiausio lygio ir (ar) jei jis siekia domėtis pasirinkta mokymosi sritimi;

41.7. patyrusiam mokymosi sunkumų COVID-19 pandemijos metu;

41.8. kitais gimnazijos pastebėjais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

42. Gimnazija ugdymo procese užtikrinta sisteminę mokymosi pagalbą, kuri apima: žemų pasiekimų prevenciją, intervenciją sprendžiant iškilusias problemas ir kompensacines priemones (suteikiama tai, ko mokiniai negali gauti namuose, ir pan.).

43. Gimnazija paskiria asmenį, atsakingą už mokymosi pagalbos teikimo organizavimą. Direktorius įsakymas 2021 – 08 – 17 d. Nr.V1-71 „Dėl atsakingo už mokymosi pagalbos teikimo organizavimą paskyrimo“ (paskirta Rymantė Marcinkevičienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui).

SEPTINTASIS SKIRSNIS

ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PRADINIO, PAGRINDINIO, VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PRADINIO, PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

44. Gimnazija, atvykus asmeniui, baigusiam užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pradinio, pagrindinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa):

44.1. sudaro galimybes asmenų mokymosi tęstinumui pagal atvykusiųjų ir / ar grįžusiųjų į Lietuvą pasiekimus atitinkančią bendrojo ugdymo programą;

44.2. priima jį mokytis vadovaudamasi Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašas);

44.3. tėvų (globėjų) pageidavimu priima vaiką, kuriam tais kalendoriniais metais sukanka šešeri metai, mokytis pagal pradinio ugdymo programą, jeigu užsienio valstybėje vaikas buvo ugdomas mokykloje pagal priešmokyklinio ugdymo ar formaliojo švietimo programas ir tėvai (globėjai) pateikia tai patvirtinančius dokumentus;

44.4. vaiką, kuriam tais kalendoriniais metais sukanka septyneri metai, nesiugdžiusį Lietuvos Respublikoje pagal priešmokyklinio ugdymo programą, priima mokytis pagal pradinio ugdymo programą;

44.5. išsiaiškina atvykusiojo asmens lūkesčius ir norus mokytis kartu su bendraamžiais, švietimo pagalbos poreikį ar poreikį tam tikrą dalį laiko intensyviai mokytis lietuvių kalbos;

44.6. informuoja Marijampolės savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyrių.

44.7. prieš pradėdamas mokytis gimnazijoje, direktoriaus pavaduotojas ugdymui kartu su mokinio būsimo klasės vadovu, mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria poreikį tam tikrą dalį laiko intensyviai mokytis lietuvių kalbos, numato tolesnio mokymosi perspektyvą, švietimo pagalbos poreikį:

44.7.1. sudaro mokinio individualų ugdymo(si) planą, atsižvelgdamas į jo mokymosi pasiekimus. Individualiame ugdymo plane numatomas ir pamokų skaičiaus perskirstymas tarp dalykų, numatytų Bendrųjų ugdymo planų 75, 109, 129 punktuose, sudarant galimybę kurį laiką nesimokyti dalies dalykų, esant aukštesniems šių dalykų pasiekimams, nei numatyta bendrosiose programose, ir šių dalykų pamokas skirti lietuvių kalbai mokytis;

44.7.2. numato preliminarią mokinio adaptacinio laikotarpio trukmę, gimnazijos teikiamos pagalbos formas ir būdus, mokyklos, mokinio ir mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) įsipareigojimus. Adaptaciniu laikotarpiu stebima mokinių individuali pažanga, pasiekimai. Į mokinio adaptacijos procesų valdymą įtraukiama gimnazijos vaiko gerovės komisija. Kiekvieno mokinio adaptacijos trukmės laikas individualus, gimnazija konstatuoja adaptacijos laiko pabaigą, atsižvelgdama į tai, kaip mokiniui sekasi adaptuotis. Adaptacijos laikotarpiu taikomas tik formuojamasis vertinimas.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS LAIKINŲJŲ MOKYMO SI GRUPIŲ SUDARYMAS

45. Laikinosios mokymosi grupės dydis yra: 1–8, I–II G klasėse – 7 mokiniai; III–IV G klasėse – 5 mokiniai, neformaliojo švietimo grupės dydis – 12 mokinių.

46. Gimnazijos ugdymo turinui įgyvendinti klasėje sudaromos laikinosios grupės:

46.1. doriniam ugdymui, jeigu tos pačios klasės mokiniai yra pasirinkę ir tikybą, ir etiką;

46.2. informacinių technologijų ir technologijų dalykams mokytis, atsižvelgiant į darbo vietų kabinetuose skaičių, kurį nustato Higienos norma;

46.3. užsienio kalboms, jei klasėje mokosi ne mažiau kaip 20 mokinių pradinio ugdymo programoje, ne mažiau kaip 21 mokinys – pagrindinio ir vidurinio ugdymo programose.

DEVINTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMO NAMIE IR UGDYMO SI ŠEIMOJE ORGANIZAVIMAS

47. Mokinių mokymas namie organizuojamas, vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V–1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

48. Mokiniai mokomi namie savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Mokiniui, mokomam namie, gimnazija, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgdama į gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą.

49. Pradinio ugdymo bendroji programa įgyvendinama, ugdymą organizuojant pagal atskirus ugdymo dalykus ar integruojant ugdymo dalykų turinį.

50. Mokiniam, kurie mokosi namie:

50.1. pagal pradinio ugdymo programą savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio ar grupinio mokymosi forma:

50.1.1. 1–3 klasėse skiriama 315 pamokų per mokslo metus (9 pamokos per savaitę) Pradinio ugdymo bendrųjų programų ugdymo dalykams įgyvendinti;

50.1.2. 4 klasėje – 385 pamokos per mokslo metus (11 pamokų per savaitę);

50.2. pagal pagrindinio ugdymo programą savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio ar grupinio mokymosi forma:

50.2.1. 5–6 klasėse skiriamos 444 pamokos per mokslo metus (12 pamokų per savaitę);

50.2.2. 7–8 klasėse – 481 pamoka per mokslo metus (13 pamokų per savaitę);

50.2.3. 9–10, gimnazijos I–II klasėse – 555 pamokos per mokslo metus (15 pamokų per savaitę);

50.3. pagal vidurinio ugdymo programą savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio ar grupinio mokymosi forma:

50.3.1. gimnazijos III klasėje – 504 (14 pamokų per savaitę);

50.3.2. gimnazijos IV klasėje – 476 pamokos per mokslo metus (14 pamokų per savaitę).

51. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), gimnazijos vadovo įsakymu mokinys, kuris mokosi namie pagal pradinio ugdymo programą, gali nesimokyti menų ir fizinio ugdymo, pagal pagrindinio ugdymo programą – dailės, muzikos, technologijų ir fizinio ugdymo, pagal vidurinio ugdymo programą – meninio ugdymo ir technologijų pasirinkto dalyko, technologijų,

fizinio ugdymo. Dienyne ir mokinio individualiame plane prie dalykų, kurių mokinys nesimoko, įrašoma „atleista“. Pamokos, gydytojo leidimu lankomos mokykloje, įrašomos į mokinio individualų ugdymo planą.

52. Mokyklos sprendimu mokiniui, kuris mokosi namuose, gali būti skiriama iki 2 papildomų pamokų per savaitę mokymosi pasiekimams gerinti.

53. Mokinys gali būti ugdomas (ugdytis) šeimoje pagal pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą. Gimnazija padeda tėvams (globėjams, rūpintojams) organizuoti vaikų ugdymą (ugdymąsi) šeimoje, vadovaudamasi Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 504 „Dėl Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

UGDYMO ORGANIZAVIMAS GRUPINE MOKYMOSI FORMA NUOTOLINIŲ MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU MOKINIAMS, KURIE MOKOMI KASDIENIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU PAGAL PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMAS

54. Gimnazija priima sprendimą mokiniams, kurie mokomi kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, dalį ugdymo proceso įgyvendinti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu: 5–8 klasių mokiniams iki 10 procentų ugdymo procesui skiriamo laiko per mokslo metus, o 9–10 klasių, I – IV gimnazijos klasių mokiniams – iki 30 procentų.

55. Gimnazija, planuodama organizuoti ugdymo procesą nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, vadovaujasi Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“.

56. Mokytojai, suderinę su gimnazijos vadovais, dalį ugdymo proceso (ypač šaltuoju arba karštuoju metų laiku, egzaminų organizavimo laiku) gali įgyvendinti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Toks būdas planuojamas mokytojo ilgalaikiame plane.

57. Konsultacijos (individualios ir grupinės), atsižvelgiant į mokyklos konkrečią situaciją, organizuojamos nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu ir (ar) kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu.

58. Organizuojant ugdymo procesą nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, įvertinamos mokinių mokymosi sąlygos namuose, aprūpinimas mokymosi priemonėmis, reikalingomis dalyvauti nuotolinio mokymosi procese. Gimnazija sprendžia ir šalina priežastis, dėl kurių mokiniai negali mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Pastebėjus, kad mokinio namuose nėra sąlygų mokytis, sudaromos sąlygos nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu mokytis gimnazijoje.

59. Gimnazija, organizuodama ugdymo procesą nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, užtikrina visų mokymo procesui būtinų mokymosi išteklių organizavimą, struktūrą.

60. Įgyvendindama ugdymo programas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, gimnazija užtikrina, kad sinchroniniam ugdymui kiekvienai kasei būtų skirta ne mažiau kaip 60 procentų ugdymo proceso laiko ir ne daugiau kaip 40 procentų laiko asinchroniniam ugdymui (per savaitę, mėnesį, mokslo metus).

61. Gimnazija, pradėdama ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, pertvarko pamokų tvarkaraštį, pritaikydama jį sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui organizuoti. Ugdymo proceso tvarkaraštis, jo keitimai mokiniui, mokinio tėvams

(globėjams, rūpintojams) turi būti žinomi iš anksto. Sinchroninio ugdymo nepertraukiama trukmė – 90 min. Pamokos struktūra pritaikoma asinchroniniam ir sinchroniniam ugdymui organizuoti, atsižvelgiant į dalyko programos ypatumus ir mokinių amžių. Mokiniais mokantis asinchroniniu būdu, mokytojas asinchroniniam ugdymui skirtą ugdymo proceso laiką skiria mokinių konsultacijoms. Organizuojant ugdymo procesą nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, nustatoma pertraukų trukmė, iš kurių viena – ilgesnės trukmės (30 min.), skirta pietų pertraukai.

III SKYRIUS

PRIEŠMOKYKLINIO IR PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

PRIEŠMOKYKLINIO IR PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO YPATUMAI

62. Priėsmokyklinis ugdymas. Priėsmokyklinis ugdymas organizuojamas pagal Priėsmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašą, Bendrąją priėsmokyklinio ugdymo programą (toliau vadinama Programa), Marijampolės savivaldybės tarybos 2022 m. balandžio 25 d. sprendimu Nr. 1–136 „Dėl Marijampolės savivaldybės švietimo įstaigų priėsmokyklinio ugdymo organizavimo modelių aprašo patvirtinimo“ patvirtintą ketvirtą priėsmokyklinio ugdymo organizavimo modelį:

62.1. ugdomosios veiklos trukmė – 640 valandų;

62.2. ugdomoji veikla grupėje pradedama 7.30 val. Trukmė – 10 valandų 30 minučių per dieną;

62.3. grupės vaikų ugdomoji veikla yra vientisas procesas. Jis neskaidomas į atskirus dalykus ir vyksta integruotai.

63. Pradinio ugdymo bendrųjų programų turinį sudaro šios sritys: dorinis ugdymas (tikyba, etika), kalbinis ugdymas, lietuvių kalba ir užsienio kalba (anglų), matematinis ugdymas, informacinis ugdymas, socialinis ir gamtamokslinis ugdymas, pasaulio pažinimas, meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis ir/ar teatras), fizinis ugdymas.

64. Ugdymo procesas organizuojamas pamokos forma.

65. Minimalus pamokų skaičius Pradinio ugdymo bendrajai programai įgyvendinti per savaitę, kai pamokos trukmė 1 klasėje – 35 minutės ir 2–4 klasėse – 45 minutės:

Klasė Dalykai	1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė	Iš viso skiriama pamokų pradinio ugdymo programai
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	140 (4)
	1–2 klasė		3–4 klasė		
	70 (1; 1)		70 (1 ;1)		
Lietuvių kalba	280 (8)	245 (7)	245 (7)	245 (7)	1015 (29)
	1–2 klasė		3–4 klasė		
	525 (8; 7)		490 (7; 7)		
Užsienio kalba (anglų ar vokiečių)	0	70 (2)	70 (2)	70 (2)	210 (6)
	1–2 klasė		3–4 klasė		
	70 (2)		140 (4)		
Matematika	140 (4)	175 (5)	140 (4)	175 (5)	630 (18)

	1–2 klasė		3–4 klasė		
	315 (4; 5)		315 (4; 5)		
Pasaulio pažinimas	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
	1–2 klasė		3–4 klasė		
	140 (2; 2)		140 (2; 2)		
Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis, teatras)	175 (5)	175 (5)	175 (5)	175 (5)	700 (20)
	1–2 klasė		3–4 klasė		
	350 (5; 5)		350 (5; 5)		
Fizinis ugdymas	105 (3)	105 (3)	105 (3)	105 (3)	420 (12)
	1–2 klasė		3–4 klasė		
	210 (3; 3)		210 (3; 3)		
Iš viso privalomų pamokų skaičius per mokslo metus	805 (23)	875 (25)	840 (24)	875 (25)	3 395 (97)
Iš viso privalomų pamokų skaičius per dvejus mokslo metus	1 680 (23; 25)		1 715 (24; 25)		
Pamokos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti	70 (2)		105 (3)		175(5)
Neformalusis švietimas	140 (4)		140 (4)		280 (8)

66. Pamokų skaičių klasei per metus sudaro: privalomos pamokos visiems klasės mokiniams; pamokos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti; pamokos dalyko, kuriam mokytis klasė dalijama į grupes; valandos neformaliojo vaikų švietimo programoms įgyvendinti.

67. Pamokos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti skiriamos, įvertinus mokinių poreikius, atsižvelgiant į gimnazijos iškeltus ugdymo prioritetus, spręstinas ugdymo problemas. Šios pamokos skiriamos ir mokymosi pagalbai teikti pagal Bendrųjų ugdymo planų 41 punktą.

68. Neformaliojo vaikų švietimo valandos skiriamos, atsižvelgiant į mokinių neformaliojo švietimo poreikius, numatomus ugdymo prioritetus, mokyklos lėšas. Mokiniai renkasi neformaliojo vaikų švietimo programas iki rugsėjo 10 dienos, padedančias atsiskleisti jų pomėgiams, talentus.

69. Mokinių skaičius neformaliojo vaikų švietimo grupėje – 12 mokinių. Neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujantys mokiniai žymimi Mokinių registre.

ANTRASIS SKIRSNIS DALYKŲ SRIČIŲ UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMO YPATUMAI

70. Ugdymo sričių / ugdymo dalykų programų įgyvendinimas:

70.1. dorinis ugdymas:

70.1.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tikybą;

70.1.2. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal tėvų (globėjų) pateiktą prašymą.

70.2. kalbinis ugdymas:

70.2.1. lietuvių kalbos ugdymas vykdomas pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrąją programą.

70.2.2. pirmosios užsienio kalbos mokymas:

70.2.2.1. pirmosios užsienio kalbos mokoma(si) antraisiais – ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais.

70.2.2.2. gimnazija siūlo mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) parinkti mokiniui pirmąją užsienio kalbą vieną iš dviejų Europos kalbų (anglų, vokiečių) (toliau – užsienio kalba);

70.3. socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:

70.3.1. socialiniam ir gamtamoksliniam ugdymui skiriama pusė pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko, iš kurio ne mažiau kaip viena ketvirtoji skiriama praktinei patyriminei veiklai;

70.3.2. socialiniams gebėjimams ugdyti dalį (ne mažiau kaip vieną ketvirtąją) pasaulio pažinimo dalyko laiko skiriama ugdymo procesą organizuoti socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (pvz., lankantis visuomeninėse, bendruomenių, kultūros institucijose, dalyvaujant „Kultūros paso“ programose ir pan.);

70.4. fizinis ugdymas:

70.4.1. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja ugdymo veiklose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

70.4.2. tėvų (globėjų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje;

70.4.3. siekiant skatinti mokinių fizinį aktyvumą, sveikatinimą, ugdymo proceso metu pagal galimybes organizuojamos judriosios pertraukos ar fiziniam aktyvinimui skirtos veiklos lauke;

70.5. meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis, teatras):

70.5.1. muzikos programai įgyvendinti skiriama 70 pamokų per metus (2 valandas per savaitę);

70.5.2. dailės ir technologijų programai įgyvendinti skiriama 70 pamokų per metus (2 valandas per savaitę), iš jų – technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip vieną trečiąją dailės ir technologijų dalykui skiriamo laiko;

70.5.3. gimnazija renkasi trečią meninio ugdymo sritį iš Šokio ir Teatro programų. Pasirinktai programai įgyvendinti skiriamos 35 pamokos per metus (1 valanda per savaitę);

70.6. informacinės technologijos:

70.6.1. skaitmeniniams mokinių gebėjimams ugdyti per visus dalykus ugdymo procese naudojamos šiuolaikinės skaitmeninės technologijos;

70.6.2. atskira pamoka skiriant 0,5 val. per savaitę iš pamokų, skirtų mokinių poreikiams tenkinti ir 0,5 val. iš neformaliojo švietimo valandų, ugdomas mokinių informacinis mąstymas, mokoma kūrybiško ir atsakingo šiuolaikinių technologijų naudojimo, saugaus ir atsakingo elgesio skaitmeninėje aplinkoje, skaitmeninio turinio kūrimo.

IV SKYRIUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO YPATUMAI

71. Gimnazija įgyvendina Pagrindinio ugdymo bendrąsias programas, kurias sudaro ugdymo sritys ir dalykai: dorinis ugdymas: etika, katalikų tikyba, pirmoji užsienio kalba (anglų), antroji užsienio kalba (rusų arba vokiečių), matematika; gamtamokslinis ugdymas; socialinis ugdymas: istorija, geografija, pilietiškumo ugdymas, ekonomika ir verslumas,; meninis ugdymas: dailė, muzika, šokis, teatras, informacinės technologijos; technologijos; fizinis ugdymas, bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas.

72. Projektines veiklas, kurios 5–8 klasėse organizuojamos pagal gimnazijos projektinių veiklų įgyvendinimo sistemą ir priimtus sprendimus dėl jų organizavimo ir vertinimo. (9 priedas)

73. Gimnazija, įgyvendindama pagrindinio ugdymo programos ugdymo turinį, perskirsto dalykams skiriamas pamokas tarp keleto dalykų ar tarp visų iki 10 procentų mokytojų ir pavaduotojo ugdymui teikimu (pvz. mokytojų ligos laikotarpiu ir pan.)

74. Gimnazija nustato ir skiria 1 mėnesio adaptacinį laikotarpį pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis ir naujai atvykusiems mokiniams. Per adaptacinį laikotarpį stebima individuali pažanga, mokinių pasiekimai ir pažanga neigiamais pažymiais nevertinama.

ANTRASIS SKIRSNIS

DALYKŲ SRIČIŲ UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMO YPATUMAI

75. Dorinis ugdymas. Dorinio ugdymo dalyką (etiką ar tikyba) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinsys savarankiškai renkasi pats. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etika arba tikyba renkamosi dvejiems metams (5–6, 7–8, gimnazijos I–II klasėms).

76. Lietuvių kalba ir literatūra. Gimnazija, įgyvendindama ugdymo turinį:

76.1. siūlo mokiniams pasirenkamuosius modulius ir konsultacijas lietuvių kalbos ir literatūros įgūdžiams formuoti ir skaitymo gebėjimams gerinti, kalbos vartojimo praktikai;

76.2. integruoja į lietuvių kalbos ir literatūros programos įgyvendinimą pilietiškumo pagrindų mokymą, laisvės kovų istorijai skiriant ne mažiau kaip 18 pamokų;

77. Užsienio kalba:

77.1. užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios užsienio kalbos iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos;

77.2. antrosios užsienio kalbos mokoma nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka, o mokinsys nuo 14 iki 16 metų tėvų (rūpintojų) sutikimu pats renkasi antrąją užsienio kalbą: rusų, vokiečių. Kalbai mokytis (tėvų ir vaikų pageidavimu) skiriama atskirose klasėse daugiau pamokų, negu nurodyta Bendrųjų ugdymo planų 109 punkte. Papildomos pamokos užsienio kalbai mokytis skiriamos iš mokinio mokymosi poreikių ir mokymosi pagalbai numatytų pamokų;

77.3. baigiant pagrindinio ugdymo programą, organizuojamas užsienio kalbų pasiekimų patikrinimas centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS);

77.4. keisti užsienio kalbą, nebaigus pagrindinio ugdymo programos, galima tik tokiu atveju, jeigu mokinio norimos mokytis užsienio kalbos pasiekimų lygis ne žemesnis, nei numatyta tos kalbos Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje, arba jei mokinsys yra atvykęs iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos ir šiuo metu dėl objektyvių priežasčių negalima sudaryti mokiniui galimybės toliau mokytis pradėtos kalbos. Gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

77.4.1. vienus mokslo metus jam skiriama ne mažiau nei viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

77.4.2. susidarius mokinių laikinajai grupei (2–3 mokiniai), atsižvelgiant į mokymo lėšas, skiriamos dvi papildomos pamokos.

78. Gamtos mokslai. Gimnazija užtikrina, kad eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti gamtos mokslų dalykų turinyje būtų skiriama ne mažiau kaip 30 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus.

79. Technologijos:

79.1. mokiniai, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi, proporcingai paskirsčius laiką mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programoms;

79.2. mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso. Šio kurso programos įgyvendinimas numatytas gimnazijos ugdymo plane. Užsiėmimai organizuojami taip, kad mokiniai galėtų susipažinti su profesijomis, pagal galimybes užtikrinta mokinio praktinė veikla;

79.3. mokiniai, baigę integruoto technologijų kurso programą, pagal savo interesus ir polinkius renkasi kurią nors privalomą technologijų programą (mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų).

80. Informacinės technologijos:

80.1. integruojant dalyko ir informacinių technologijų programas 7 ar 8 klasėse, pamoką planuoja ir dalyko mokytoją konsultuoja informacinių technologijų mokytojas arba pamokoje dirba du mokytojai (dalyko ir informacinių technologijų). Dalyko mokytojui turint pakankamai gerus skaitmeninio raštingumo gebėjimus, nėra būtina, kad pamokoje dirbtų du mokytojai;

80.2. 9–10 ir gimnazijos I–II klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirinkamųjų programavimo pradmenų, kompiuterinės leidybos pradmenų arba tinklalapių kūrimo pradmenų modulių. Gimnazija siūlo rinktis iš dviejų modulių. Modulį renkasi mokinys.

81. Socialiniai mokslai:

81.1. mokykla, įgyvendindama socialinių mokslų ugdymo turinį, 9–10 ir I–II gimnazijos klasių mokinių projektinio darbo (tyrimo, kūrybinių darbų, socialinės veiklos) gebėjimams ugdyti skiria 20–30 procentų dalykui skirtų pamokų laiko per mokslo metus;

81.2. laisvės kovų istorijai mokytis skiriama ne mažiau kaip 18 pamokų, integruojant temas į istorijos, lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų pamokas;

81.3. į istorijos, geografijos, pilietiškumo ugdymo pagrindų dalykų turinį integruojamos Lietuvos ir pasaulio realijos, kurios turi būti nuolat sistemingai atskleidžiamos, aptariant su mokiniais nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temas, tokias kaip: Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo samprata ir sistema, rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; Lietuvos gynybos politika; informaciniai ir kibernetiniai karai: tikslai, metodai, instrumentai; Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji gynybos ir kovos su korupcija sričių teisės aktai, ir kitas panašias temas;

82. Fizinis ugdymas:

82.1. organizuojant fizinio ugdymo pamokas sudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės jungiant gretimas I–II G klases.

82.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą;

82.3. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami, atsižvelgiant į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas skiria alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

82.4. gimnazija mokiniams, atleistiems nuo fizinio ugdymo pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijas, socialinę veiklą). Mokiniais, atleistiems nuo fizinio ugdymo pamokų,

kurie mokosi sporto formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas, taip pat siūlomos panašios veiklos.

83. Projektinės veiklos įgyvendinimas I–II gimnazijos klasėse.

Gimnazija priima sprendimus dėl projektinės veiklos įgyvendinimo pagrindinio ugdymo programos antroje dalyje. I–II gimnazijos klasės mokiniui siūlo ir sudaro galimybes atlikti mokslo metų trukmės projektinį darbą pagal dalykų mokytojų planus ir siūlomas temas.

Projektiniam darbui atlikti skiriama iki 37 pamokų, panaudojant mokinio poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti ir neformaliojo vaikų švietimo valandas.

84. Minimalus pamokų skaičius pagrindinio ugdymo programai grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti per dvejus mokslo metus ir per savaitę, kai pamokos trukmė – 45 minutės:

Dorinis ugdymas								
Dorinis ugdymas (etika)	74 (1; 1)		74 (1; 1)		148	74 (1; 1)		222
Dorinis ugdymas (tikyba)								
Klasė					Pagrin dinio ugdy mo progra mos dalyje (5–8 klasės)	I gimnazij os klasė	II gimnazij os klasė	Pagrin dinio ugdy mo progra moje (iš viso)
Ugdymo sritys ir dalykai	5	6	7	8				
Kalbos								
Lietuvių kalba ir literatūra	370 (5; 5)		370 (5; 5)		740	333 (4; 5)		1 073
Užsienio kalba (1-oji) (anglų)	222 (3; 3)		222 (3; 3)		444	222 (3; 3)		666
Užsienio kalba (2-oji) (rusų/vokiečių)	74 (0; 2)		148 (2; 2)		222	148 (2; 2)		370
Matematika ir informacinės technologijos								
Matematika	296 (4; 4)		296 (4; 4)		592	296 (4; 4)		888
Informacinės technologijos	74 (1; 1)		37 (1; 0)		111	74 (1; 1)		185
Gamtamokslinis ugdymas								
Gamta ir žmogus	148 (2; 2)		–		148	–		148
Biologija	–		111 (2; 1)		111	111 (2; 1)		222
Chemija	–		74 (0; 2)		74	148 (2; 2)		222

Fizika	–		111 (1; 2)		111	148 (2; 2)		259
Socialinis ugdymas								
Istorija	148 (2; 2)		148 (2; 2)		296	148 (2; 2)		444
Pilietiškumo pagrindai	–		–		–	74 (1; 1)		74
Socialinė-pilietinė veikla	20		20		40	20		60
Geografija	74 (0; 2)		148 (2; 2)		222	111 (2; 1)		333
Ekonomika ir verslumas	–		–		–	37 (1; 0)		37
Meninis ugdymas								
Dailė	74 (1; 1)		74 (1; 1)		148	74 (1; 1)		222
Muzika	74 (1; 1)		74 (1;1)		148	74 (1; 1)		222
Technologijos, fizinis ugdymas, žmogaus sauga								
Technologijos	148 (2; 2)		111 (2; 1)		259	92,5 (1; 1,5)		351,5
Fizinis ugdymas	222 (3; 3)		222 (3; 3)		444	148 (2; 2)		592
Žmogaus sauga	37 (1; 0)		37 (0; 1)		74	18,5 (0; 0,5)		92,5
Projektinė veikla						37		37
Pasirenkamieji dalykai / dalykų moduliai / projektinė veikla								
Minimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę	26	29	30	31		32	31	179
Minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui per mokslo metus	962	1 073	1 110	1 147		1 184	1 147	6 623
Priemonės mokymosi praradimams dėl COVID-19 kompensuoti (...)								
	5–8 klasėse					I, II gimnazijos klasėse		

Pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, skaičius per mokslo metus	444 (3;3;3;3)	444	518 (7;7)	962
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per mokslo metus)	259 (2;2;1;2)	259	148 (2;2)	407

85. Gimnazijos ugdymo plano kontaktinių valandų skaičius negali viršyti Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, numatyto kontaktinių valandų skaičiaus.

V SKYRIUS VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

86. Vidurinio ugdymo programos trukmė – dveji mokslo metai.

86.1. Gimnazija įgyvendina Vidurinio ugdymo bendrąsias programas, kurias sudaro šios sritys: dorinis ugdymas (etika, katalikų tikyba, kalbos: lietuvių kalba ir literatūra, užsienio kalbos,; matematika; gamtamokslinis ugdymas: biologija, chemija, fizika, socialinis ugdymas: istorija, geografija, ekonomika ir verslumas, psichologija; meninis ugdymas: dailė, muzika, informacinės technologijos; technologijos; fizinis ugdymas.

86.2. Vidurinio ugdymo programos turinį sudaro:

86.2.1. privaloma dalis: privalomi mokyti dalykai ir privalomai pasirenkamieji dalykai, (dalykų moduliai, dalykai, brandos darbas);

86.2.2. laisvai pasirenkama dalis: pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai. Pasirenkamieji dalykų moduliai neskaičiuojami kaip atskiri dalykai.

87. Mokinys, vadovaudamasis Ugdymo programų aprašu, gimnazijos pasiūlymais ir atsižvelgdamas į tolesnius mokymosi planus, priima sprendimą, kuriuos dalykus ar modulius renkasi mokyti pagal vidurinio ugdymo programą, apsisprendžia dėl vieno brandos darbo.

88. Mokinys kartu su mokytojais, padedant tėvams (globėjams, rūpintojams), pasirenkia individualų ugdymo planą pagal gimnazijos nustatytą individualaus ugdymo plano struktūrą.

89. Individualų ugdymo planą mokinys gali keisti pagal gimnazijos nustatytą individualaus plano keitimo tvarką (10 priedas).

90. Mokinio pasirinkti mokyti dalykai tampa privalomi.

91. Gimnazija užtikrina, kad privalomų, privalomai ir laisvai pasirenkamų dalykų mokinio individualiame plane būtų ne mažiau nei 8, o minimalus pamokų skaičius per savaitę – 28.

Didinant pamokų skaičių per savaitę, laikomasi Higienos normoje numatyto pamokų skaičiaus per dieną.

92. Mokiniui, atvykusiam iš kitos mokyklos, gimnazija užtikrinta galimybę įgyvendinti savo individualų ugdymo planą arba, nesant tam sąlygų, pasiūlo keisti pasirinktus dalykus ar modulius.

93. Gimnazija sudaro sąlygas mokinių socialinei-pilietinei veiklai, savanorystei ir skatina mokinius jomis užsiimti. Šios veiklos įtraukiamos į mokinio individualų ugdymo planą. Gimnazija padeda mokiniams susipažinti su profesijų įvairove ir pasirinkimo galimybėmis, planuoti tolesnį savo mokymąsi ir (ar) darbinę veiklą, karjerą.

94. Laikinosios grupės vidurinio ugdymo programai įgyvendinti sudaromos iš mokinių, kurie pasirenka tą pačią bendrojo ugdymo dalyko kurso programą, tą patį dalyko modulį, pasirenkamąjį

dalyką. Jungiamos gretimų klasių laikinosios grupės, jeigu dalyką pasirenka labai mažas mokinių skaičius(dailė, muzika, chemija, technologijos).

95. Gimnazija pagal skirtas mokymo lėšas pasirenka tinkamiausią būdą įgyvendinti dalykų bendrojo ir išplėstinio kursų programas ir užtikrinti mokymo kokybę. Lietuvių kalbai ir literatūrai, matematikai sudaromos atskiros laikinosios grupės, atsižvelgiant į mokinių pasirinktą bendrojo ar išplėstinio kurso programą, o užsienio kalbai – į kalbos mokėjimo lygį.

96. Mokinių mokymas namuose organizuojamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų II skyriaus vienuoliktuoju skirsniu „Mokinių mokymo namie ir ugdymosi šeimoje organizavimas“.

97. Mokiniams, kurie mokosi savarankiškai ar nuotoliniu būdu pavienio mokymosi forma, konsultacijoms skiriama iki 15 procentų Bendrųjų ugdymo planų 129 punktu nustatyto savaitinių ir (ar) metinių pamokų skaičiaus.

98. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių fizinis ugdymas organizuojamas, vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 107.2 ir 107.4 papunkčiais.

99. Vidurinio ugdymo programai grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per dvejus:

Ugdymo sritys, dalykai	Minimalus pamokų skaičius privalomam turiniui įgyvendinti	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Dorinis ugdymas	70		
Tikyba		70	–
Etika		70	–
Kalbos			
Lietuvių kalba ir literatūra	280	280	350
Užsienio kalbos		Kursas, orientuotas į B1 mokėjimo lygį	Kursas, orientuotas į B2 mokėjimo lygį
Užsienio kalba (...)	210	210	210
Ugdymo sritys, dalykai	Minimalus pamokų skaičius privalomam turiniui įgyvendinti	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Socialinis ugdymas	140		
Istorija		140	210
Geografija		140	210
Matematika	210	210	315
Informacinės technologijos		70	140
Gamtamokslinis ugdymas	140		
Biologija		140	210
Fizika		140	245
Chemija		140	210
Meninis ugdymas ir technologijos	140		

Daile		140	210
Muzika		140	210
Technologijos (kryptys):			
Statyba ir medžio apdirbimas		140	210
Taikomasis menas, amatai ir dizainas		140	210
Fizinis ugdymas	140–210 (4–6)		
Pasirinkta sporto šaka		(140–210)	
Žmogaus sauga(integruota)	17,5	17,5	17,5
Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai / Projektinė veikla			
Brandos darbas	17,5–37		
Mokinio pasirinktas mokymo turinys		Iki 26	Iki 26
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui per savaitę / per mokslo metus	Po 28 pamokas III ir IV gimnazijos klasėse per savaitę; 1008– III gimnazijos klasėje, 952 – IV gimnazijos klasėje.		
Neformalusis švietimas (valandų skaičius) klasei	210 valandų		
Mokinio ugdymo poreikiams tenkinti	840 pamokų dvejiems mokslo metams		
Minimalus pamokų skaičius klasei, esant vienai gimnazijos III klasei, – 1 591 pamoka per mokslo metus (43 pamokos per savaitę). Klasei gali būti skiriama ir daugiau pamokų, atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius ir neviršijant mokymui skirtų lėšų.			

Mokyklos ugdymo plano kontaktinių valandų skaičius negali viršyti Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, numatyto kontaktinių valandų skaičiaus.

VI SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATsirANDANČIUS DĖL Išskirtinių Gabumų), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

100. Gimnazija, rengdama ir įgyvendindama ugdymo planą užtikrina visų mokinių įtrauktį į švietimą, šalina kliūtis, dėl kurių mokiny s patiria dalyvavimo švietime ir ugdymosi sunkumų, ir teikia būtiną švietimo pagalbą, vadovaujasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V–1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

101. Gimnazija, formuodama gimnazijos, klasės, mokinio ugdymo turinį ir organizuodama bei įgyvendindama ugdymo procesą, vadovaujasi bendrosiomis programomis ir šio skyriaus nuostatomis ir atsižvelgia į:

- 101.1. mokinio mokymosi ir švietimo pagalbos poreikius;
- 101.2. formaliojo švietimo programą;
- 101.3. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

101.4. švietimo pagalbos specialistų, gimnazijos vaiko gerovės komisijos, Marijampolės pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas.

102. Pradinio ugdymo individualizuotos ir pagrindinio ugdymo individualizuotos programos įgyvendinimas reglamentuojamas Bendrųjų ugdymo planų 6 priede.

ANTRASIS SKIRSNIS INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO RENGIMAS

103. Gimnazija kiekvienam mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, rengia individualų ugdymo planą, kurio sudėtinė dalis yra pagalbos planas, apimantis pagalbą ir paslaugas ugdymo procese ir kitų specialistų teikiamas pagalbą, didinančias ugdymo veiksmingumą, ir kurio:

103.1. rengimą įgyvendinimą koordinuoja specialusis pedagogas, kuris kartu su mokytojais ir švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, vaiku, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) numato ugdymo ir pagalbos tikslus;

103.2. įgyvendinimui sudaromi individualūs tvarkaraščiai, kurie dera su klase, kurioje mokiniys mokosi, tvarkaraščiu, ir užtikrina, kad mokiniys gaus ugdymą ir švietimo pagalbą tokia apimtimi, kokią nustato Bendrieji ugdymo planai ir rekomenduoja mokiniui Marijampolės pedagoginė psichologinė tarnyba;

103.3. formą nusistato įstaiga (Vaiko gerovės komisija), suplanuoja jų įgyvendinimo, stebėsenos ir aptarimo formas bei etapus.

104. Gimnazija, rengdama individualų ugdymo planą mokiniui ir vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 75, 109, 129 punktuose nurodytu pradinio ir pagrindinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičiumi:

104.1. pradinio ugdymo programoje koreguoja iki 20 procentų, o pagrindinio ugdymo programoje iki 30 procentų dalykų programoms įgyvendinti skiriamų metinių pamokų skaičiaus (nemažindama nustatyto mokiniui minimalaus pamokų skaičiaus per savaitę);

104.2. planuoja specialiąsias pamokas ir (ar) didina pamokų, skirtų ugdymo sričiai, socialinei veiklai, ugdymui profesinei karjerai, medijų ir informaciniam raštingumui, skaičių, siekiant plėtoti asmens kompetencijas ir tenkinti ugdymosi poreikius, daugiau dėmesio skiria bendrųjų kompetencijų ugdymui, meniniam, technologiniam, sveikatos ugdymui;

104.3. keičia specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių;

104.4. mažina minimalų privalomą pamokų skaičių besimokantiesiems pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą iki 10 procentų Bendrųjų ugdymo planų 75 punkte nurodytų pamokų skaičiaus per metus, didindama neformaliojo vaikų švietimo valandų skaičių, ir besimokantiesiems pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, ir Bendrųjų ugdymo planų 109 punkte nurodytų pamokų skaičiaus per metus, didindama neformaliojo vaikų švietimo ar socialinei veiklai valandų skaičių;

104.5. formuoja nuolatinės ar laikinąsias grupes, pogrupius iš tų pačių ar skirtingų klasių mokinių;

104.6. moko tik vienos užsienio kalbos – mokini, turinti klausos, įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto (taip pat ir nepatiksintų intelekto), bendrųjų mokymosi sutrikimų, turinti kochlearinius implantus;

104.7. besimokantįjį pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą pagrindinio ugdymo programoje prasidedančių dalykų moko metais vėliau, juos sieja su praktiniais mokinio interesais, kasdiene gyvenimo patirtimi; mokymas organizuojamas atskiromis veiklomis;

104.8. nemoko užsienio kalbų turinčiojo kompleksinių negalių ir (ar) kompleksinių sutrikimų, į kurių sudėtį įeina įvairiapusiai raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto, bendrieji mokymosi sutrikimai, klausos sutrikimai (išskyrus nežymų klausos sutrikimą). Užsienio kalbų pamokų laikas skiriamas lietuvių kalbai mokyti;

104.9. nemoko muzikos turinčiojo klausos sutrikimą (išskyrus nežymų);

104.10. nemoko technologijų turinčiojo judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų (išskyrus lengvus), o vietoj jų mokinys renkasi kitus individualaus ugdymo plano dalykus, tenkinančius specialiuosius ugdymosi poreikius, gauna pedagoginę ar specialiąją pedagoginę pagalbą.

105. Mokinui, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, ją pritaikant, mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 75, 109 ir 129 punktuose dalykų programoms įgyvendinti nurodomu pamokų skaičiumi, kuris koreguojamas iki 25 procentų. Bendras pamokų ir neformaliojo švietimo pamokų skaičius didinamas atsižvelgiant į mokinio galias ir ugdymosi poreikius, specialistų rekomendacijas:

105.1. sutrikusios klausos mokinio individualaus ugdymo plano rengimas:

105.1.1. mokiniui, ugdomam pagal pradinio ugdymo programą:

105.1.1.1. lietuvių kalbai skiriama ne mažiau kaip 420 pamokų per dvejus mokslo metus, dalykinei praktinei veiklai – ne mažiau kaip 140 pamokų per dvejus mokslo metus, meniniam ugdymui – ne mažiau kaip 210 pamokų per dvejus mokslo metus;

105.1.1.2. tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo individualioms pratyboms skiriama ne mažiau kaip 140 pamokų per metus (kochlearinių implantų naudotojams – ne mažiau kaip 140 pamokų per metus. Tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo individualios pratybos vyksta lietuvių kalbos pamokose ar po pamokų įvairiomis formomis. Pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti;

105.1.1.3. atsižvelgiant į individualius kiekvieno mokinio gebėjimus ir tėvų (globėjų) pageidavimus, neprigirdintysis mokomas totaliosios komunikacijos žodiniu metodu;

105.1.2. pagrindinio ugdymo programoje individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 75, 109 ir 129 punktais, be to:

105.1.2.1. atsižvelgiant į klausos netekimo laiką, kalbos išsivystymo lygį, turimus tarties įgūdžius ir gebėjimą bendrauti kalba, ugdymo plane specialiosios pamokos skiriamos tarčiai, kalbai ir klausai lavinti;

105.1.2.2. neprigirdinčio mokinio ugdymo plane skiriama: lietuvių kalbai ir literatūrai – ne mažiau kaip 222 pamokos per metus;

105.1.3. neprigirdintis mokinys mokomas totaliosios komunikacijos žodiniu metodu atsižvelgiant į individualius gebėjimus ir tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus.

105.1.4. 9–10 klasėse iš mokinio ugdymo(si) poreikiams tenkinti skiriamų pamokų ne mažiau kaip 100 pamokų per metus skiriama mokyti individualizuotai ir diferencijuotai bei karjeros valdymo kompetencijoms ugdyti;

105.1.5. mokiniui tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo specialiosioms pratyboms skiriama: 5 klasėje – ne mažiau kaip 74 pamokos, 6–8 ir I–II gimnazijos klasėse – ne mažiau kaip 37 pamokos per metus, turinčiam kochlearinius implantus – ne mažiau kaip 74 pamokos per metus. Pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti;

105.1.6. sutrikusios kalbos ir kitos komunikacijos mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 75, 109 ir 129 punktais. Ugdymo plane specialiosios pamokos skiriamos tarčiai, kalbai ir klausai lavinti:

105.1.7. individualioms ir grupinėms pratyboms 1–4 klasėse skiriama ne mažiau kaip 70 pamokų per dvejus mokslo metus;

105.1.8. žymių ar labai žymių kalbėjimo ir kalbos sutrikimų turinčiam mokiniui, bendraujančiam alternatyvios komunikacijos būdu, 1–4 klasėse tarties, kalbos ir komunikacijos ugdymą galima integruoti į komunikacinės, pažintinės veiklos ir į lietuvių kalbos pamokas, pratybas. Pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti;

105.1.9. specialiosioms pratyboms 5–8 klasėse skiriamos ne mažiau kaip 74 pamokos per metus, 9–10 klasėse – ne mažiau kaip 18 pamokų per metus mokinio kalbai ir komunikacijai lavinti;

105.1.10. mokiniui, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse skiriama ne mažiau kaip 18 pamokų per metus;

105.1.11. judesio ir padėties sutrikimų turinčio mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 75, 109 ir 129 punktais. Ugdymo plane pamokos skiriamos gydomajai kūno kultūrai, sensomotorikai lavinti, naudojimosi kompiuteriu įgūdžiams formuoti, komunikaciniams gebėjimams ugdyti.

106. įvairiapusių raidos sutrikimų turinčio mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 75, 109 ir 129 punktais:

106.1.. atsižvelgiant į klasės, kurioje mokosi mokinys, paskirtį: bendroje klasėje, skiriant mokytojo padėjėją;

106.2. individualiame ugdymo plane numatyta elgesio prevencijos ir intervencijos būdai, socialinių įgūdžių ugdymo veiklos. Periodiškai (ne rečiau kaip kartą per mėnesį) arba užfiksavus mokinio pažangą ar nustačius, kad ugdymo procese pažanga nedaroma, peržiūrimas ir koreguojamas individualus pagalbos vaikui planas;

106.3. mokiniui pritaikoma nuolatinė mokymosi vieta, prireikus naudojant sieneles / širmas, skirtas dėmesiui koncentruoti ugdymo proceso metu, triukšmui mažinti. Įrengiama kiek įmanoma labiau nuo triukšmo izoliuota erdvė klasėje ar už klasės ribų, kurioje įvairiapusių raidos sutrikimų turinčiam mokiniui sudaromos galimybės pertraukai veiklos metu ar esant emocinio nestabilumo būklei;

106.4. rengiant individualų ugdymo planą, mokytojai bendradarbiauja su švietimo pagalbos specialistais, gauna nuolatinę pagalbą ir paramą taikyti elgesio vertinimo instrumentus netinkamo elgesio priežastims nustatyti bei reikalingų įgūdžių ugdymo strategijoms parinkti;

106.5. siekiant atsižvelgti į individualius mokinio gebėjimus ir raidos specifiką, numatyti mokymo medžiagos pateikimo būdus (vaizdiniu, garsiniu ir kt.) ir įtraukti mokinį į veiklas pagal jo pomėgius, naudojamos vizualinės užuominos ugdymo procese ir jo mokymosi vietoje, pasirinkta individualiame ugdymo plane numatyta mokymosi pasiekimų vertinimo ir individualios pažangos stebėjimo forma;

106.6. sudarant tvarkaraščius individualiam ugdymo planui įgyvendinti, užtikrintos sąlygos ugdomosios veiklos metu daryti fizinio aktyvumo pertraukas, jų metu pagal galimybes panaudojant specialias priemones (minkštasuolius, balansavimo, supimosi priemones ir kt.);

106.7. užtikrinama, kad bus taikomi vizualinio struktūravimo metodai ir priemonės pamokų ir pertraukų metu (struktūruoti erdves, veiklas, pamokas, pertraukas, užduotis, naudoti vaizdinę dienotvarkę, pasirinkimų lenteles ir kt.) bei teikiama kita vizualinė pagalba (pvz., naudoti atgalinius laikmačius).

107. Bendrojo ugdymo dalykų programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, specialiojo pedagogo ir (ar) kitų vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas.

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SIŲ POREIKIŲ, MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

108. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 28 punkto nuostatomis.

109. Mokinio, kuriam bendrojo ugdymo programa pritaikoma, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal mokinio individualiame ugdymo plane numatytus individualios pažangos keliamus tikslus, kurie yra suderinti su Bendrosiose programose numatytais pasiekimais, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, kokiais aspektais bus pritaikomas ugdymo turinys (ko sieks ir mokysis mokinsys, kaip bus mokoma(si), kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojamosi).

110. Dėl mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą pradinio ugdymo ir individualizuotą pagrindinio ugdymo programą arba socialinių įgūdžių ugdymo programą, mokymosi pasiekimų vertinimo (būdų, periodiškumo) ir įforminimo susitarta gimnazijoje. Susitarimai priimami, atsižvelgiant į mokinio galias ir vertinimo suvokimą, specialiuosius ugdymosi poreikius, numatomą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus. Vertinimo būdus renkasi mokykla (vertinimo įrašai „įskaityta“, „neįskaityta“, aprašai, pažymiai ir kt.). (7 priedas).

KETVIRTASIS SKIRSNIS ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI, TURINČIAM SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, TEIKIMAS

111. Švietimo pagalbą mokiniui užtikrina gimnazija.

112. Švietimo pagalba, ją teikiantys specialistai, tikslai ir intensyvumas mokiniui numatyti mokinio pagalbos plane.

113. Švietimo pagalbą teikiantys specialistai padeda įveikti mokymosi sunkumus, šalindami priežastis, dėl kurių mokinsys patiria mokymosi sunkumų ir susiduria su kliūtimis dalyvauti ugdymo procese, bendradarbiaudami dirba komandose kartu su mokytojais ir kitais specialistais, teikiančiais pagalbą mokiniui, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), teikia konsultacinę pagalbą ir įgalina mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), kitus, teikiančius paslaugas ir pagalbas, padėti mokiniui ugdytis, sudaryti sąlygas mokytis ir užtikrinti jo gerovę.

114. Švietimo pagalba mokiniui teikiama laikinai ar pastoviai ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui, konsultuojant mokinį, atsižvelgiant į individualiame ugdymo plane keliamus ugdymo(si) tikslus, pagalbą teikiančių specialistų funkcijas ir mokinio reikmes. Siekiant įtrauktis į ugdymo procesą ir teikiant pagalbą pamokoje, klasėje pasirenkami kuo mažiau stigmatizuojantys ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo būdai.

115. Švietimo pagalbos teikimo formos parenkamos mokiniui individualiai, jos gali būti specialiosios pamokos, pratybos, konsultacijos, pagalba ugdymosi veiklose, savirūpos procese ir kt.:

115.1. specialioji pamoka, skirta mokymosi sunkumams ar sutrikimams, kylantiems dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų, įveikti, išskirtiniams asmens gabumams ugdyti;

115.2. specialiosios pratybos, skirtos švietimo veiksmingumui didinti, įgimtiems ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, gebėjimams ir galioms plėtoti, kurios gali būti vykdomos individualiai ar grupėmis (2–8 mokiniai).

PENKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE

116. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu organizuoja gimnazija pagal vaiko gerovės komisijos ir Marijampolės pedagoginės psichologinės tarnybos, gydytojų rekomendacijas, sudariusi mokinio individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

117. Mokinui, kuris mokosi pagal:

117.1. pritaikytą pradinio ugdymo programą, vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 57–62 ir 75 punktais:

117.1.1. skirti 70 ir daugiau pamokų per dvejus mokslo metus specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

117.1.2. mokiniui, turinčiam vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą, pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, skiriant 560 pamokų per dvejus mokslo metus (8 pamokas per savaitę), iš jų ne mažiau kaip 70 pamokų per dvejus mokslo metus skiriama specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

117.1.3. mokiniui, turinčiam judesio ir padėties sutrikimų, 70 ir daugiau pamokų per dvejus mokslo metus skiriama gydomajai mankštai;

117.2. pritaikytą pagrindinio ugdymo programą, mokyti namie gimnazija skiria pamokų, vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 57–62 ir 129 punktais, iš jų iki 74 pamokų gali skirti specialiosioms pamokoms, specialiosioms pratyboms ar konsultacijoms.

118. Mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą pradinio ugdymo ir individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 57–62, 75 ir 109 punktais. Mokyti namie skiriamos ne mažiau kaip 296 valandos per metus:

118.1. iki 74 pamokų per metus skiriama specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms;

118.2. mokiniui, turinčiam judesio ir padėties sutrikimų iki 74 pamokų per metus skiriama gydomajai mankštai.
